

Raadsvoorstel

Datum vergadering: 2 juli 2026
Agendapunt: 14
Onderwerp: Eerste Tussentijdse Rapportage 2026
Vaststellen van de 17^e begrotingswijziging 2026
Portefeuillehouder: wethouder Rien Wijdeven
Heesch, 19 mei 2026

Inleiding

Met deze rapportage informeren wij u over ontwikkelingen die te maken hebben met de uitvoering van de begroting over 2026 tot en met Maart. Wij geven een uiteenzetting van de belangrijkste ontwikkelingen bij de realisatie van de voornemens, waarbij wij ook vooruitkijken.

Voorstel

1. De eerste tussentijdse rapportage 2026 vast te stellen en:
 - a. Daarmee het saldo van deze rapportage vast te stellen op € 175.396,- voordelig;
 - b. Dit voordeel van € 175.396,- toevoegen aan de reserve nog nader te bestemmen;
 - c. Het structureel nadeel van € 230.167,- te verwerken in de begroting 2027;
2. De volgende budgettaire wijzigingen vast te stellen, en:
 - a. Daarmee de nieuwe omvang van de programmabudgetten bij te stellen met een lager saldo van € 175.396,-;
 - b. Het afsluiten van 23 kredieten en drie voorgenomen investeringen op basis van bijlage 3;
3. De volgende mutaties op reserves vast te stellen:
 - a. Per saldo een bedrag van € 1.284.082,- op basis van bijlage 4 toe te voegen aan reserves;
 - b. Per saldo een bedrag van € 1.038.574,- op basis van bijlage 4 te onttrekken aan reserves;
 - c. De reserve Maatschappelijke ondersteuningsfonds op te heffen en het saldo van € 96.937,- toe te voegen aan de reserve nog nader te bestemmen.
 - d. De ontvangsten uit beschermd wonen van € 893.934,- toe te voegen aan de reserve transities.
4. In te stemmen met de uitwerking van de mandaatregeling voor de reserve Transitie,
 - a. Waarbij niet-beïnvloedbare en onvermijdelijke kosten ter hoogte van € 725.428,- niet ten laste van de mandaatruimte van het college worden gebracht.
 - b. Waarbij de gemeenteraad een keuze heeft om een incidentele subsidie toe te kennen aan ONS welzijn van € 93.000,- voor een tijdelijke uitbreiding van het opbouwwerk voor een periode van één jaar en deze niet ten laste van de mandaatruimte van het college worden gebracht.

Argumenten

1. *Op grond van de financiële verordening biedt het college jaarlijks ter vaststelling twee tussentijdse rapportages aan de raad aan.*

Op basis van afspraken met de raad is er een (minimaal) tweetal momenten in een jaar waarop het college beleidsmatige en financiële ontwikkelingen met u wil bespreken.

1.a-c Op basis van de Besluit begroting en verantwoording (BBV) is een sluitende begroting of begrotingswijziging verplicht.

In het BBV is geregeld dat de provincie toezicht houdt op de ontwikkelingen van de financiële positie van de gemeente. De doelstelling van het financiële toezicht is om bij te dragen aan het voorkomen dat een gemeente een niet sluitende begroting aanlevert. Dit geldt ook voor wijzigingen op de begroting, zoals deze rapportage. De Provincie legt de focus vooral op structurele mutaties. Het structurele nadeel van € 230.167,- wordt verwerkt in de begroting 2027. Het voordeel van de eerste tussentijdse rapportage 2026 van € 175.396,- toe te voegen aan de reserve nog nader te bestemmen.

2a Op basis van de gemeentewet is alleen de raad bevoegd beleid en budgetten (op programmaniveau) te wijzigen.

De gemeenteraad is volgens de gemeentewet het bevoegde orgaan voor het vaststellen van wijzigingen van beleid en budgetten. Voorgestelde wijzigingen die het programmabudget overschrijden zijn niet rechtmatig als daar geen besluit van de raad onder ligt.

Programma	Budget 2026 na wijziging	Mutatie incidenteel	Mutatie structureel	Budget 2026 na wijziging tussentijdse rapportage
Programma 1: Leefbare kernen	13.010.739	-119.447	22.503	12.913.795
Programma 2: Gezonde zorgzame gemeente	38.280.926	-960.091	227.458	37.548.293
Programma 3: Klimaatbestendig, biodivers en circulair	430.265	1.859.270	875	2.290.410
Programma 4: Duurzame landbouw en economie	461.795	92.504	0	554.299
Programma 5: Weerbare en veilige samenleving	4.092.702	49.595	12.907	4.155.204
Programma 6: Dienstverlening en sterke organisatie	15.408.718	7.473	88.530	15.504.721
Programma 7: Financiën	- 71.685.145	-1.334.867	-122.106	-73.142.118
Resultaat eerste tussentijdse rapportage 2026		-405.563	230.167	
Saldo (+ = nadelig / - = voordelig)		-175.396		

In deze rapportage worden alle bekende wijzigingen verzameld en gepresenteerd per programma. Het college is gemandateerd om binnen de budgetten van de programma's de uitvoering te realiseren. Bij (dreigende) overschrijding op deze programmabudgetten is verantwoording richting de raad noodzakelijk.

Met het vaststellen van de budgettaire wijzigingen op programmaniveau met een omvang van per saldo € 175.396,- voordelig (€ 405.563,- incidenteel voordeel en € 230.167,- structureel nadeel), stelt de raad de nieuwe omvang van de programma's vast.

2b In te stemmen met afsluiten en bijstellen van Investeringsplannen

Via de diverse begrotingen heeft de raad middelen beschikbaar gesteld om investeringen te realiseren. In deze rapportage worden 23 investeringen afgesloten omdat deze definitief zijn gerealiseerd (bijlage 3 afsluiten kredieten). In het investeringsplan zijn een drietal investeringen opgenomen welke niet meer beschikbaar gesteld hoeven te worden. Deze middelen kunnen vrijvallen. (bijlage 3 investeringsplannen).

3a-d Op grond van de financiële verordening en het BBV is de raad bevoegd tot het instellen en opheffen van reserves, en toe te voegen en te onttrekken aan reserves.

In het kader van het budgetrecht van de raad is het van belang expliciet aan de raad ter besluitvorming voor te leggen, welke middelen beschikbaar worden gesteld voor het vormen, opheffen, toe te voegen of te onttrekken aan reserves. Deze mutaties maken onderdeel uit van / zijn verwerkt in deze tussentijdse rapportage. Hiermee heeft ook de accountant een toetsingskader bij haar controle op de jaarrekening inzake mutaties op reserves.

4a Het waarborgen van een eenduidige toepassing van de mandaatregeling reserve Transitie.

Op 26 februari 2026 heeft de gemeenteraad besloten de inzet van de reserve Transitie te verbreden. Tegelijkertijd heeft de raad het college gemandateerd om jaarlijks tot maximaal € 750.000 uit deze reserve te besteden.

We hebben als college het mandaat als volgt uitgewerkt:

- Collegebesluiten die zijn genomen vóór het raadsbesluit over de mandatering worden niet toegerekend aan de mandaatruimte van 2026.
- Collegebesluiten die zijn genomen ná het raadsbesluit worden wel toegerekend aan de mandaatruimte 2026; dit betreft een bedrag van € 270.079,-.
- Niet-beïnvloedbare kosten, waar géén beleidsmatige keuze in mogelijk is, waarmee deze kosten als onvermijdelijk worden bestempeld (kostenstijgingen binnen sociale zaken van € 666.093 en de verrekening van lumpsum+ financiering van huishoudelijke hulp van € 59.355). Deze onvermijdelijke kosten van in totaal € 725.428,- worden niet ten laste gebracht van de mandaatruimte 2026.
- Kosten waarbij de raad een keuzemogelijkheid heeft (zie beslispunt 4b € 93.000,-) worden eveneens worden niet ten laste gebracht van de mandaatruimte 2026.

4b Om de ambities van het Breed maatschappelijk beleid en de Weerbare en Veerkrachtige Samenleving blijvend te realiseren is een tijdelijke uitbreiding van het opbouwwerk noodzakelijk.

De gemeente Bernheze werkt vanuit het Breed Maatschappelijk Beleid (BMB) en het project Weerbare en Veerkrachtige Samenleving aan het versterken van het sociaal weefsel en nabuurschap in onze kernen en wijken. Beide sporen richten zich op het vergroten van onderlinge betrokkenheid, versterken van sociale netwerken en het collectief vermogen van inwoners. Ook zien we dat maatschappelijke opgaven – zoals mentale druk en toenemende kwetsbaarheid –

zorgen voor een groeiende vraag naar ondersteuning in de samenleving. De vraag naar opbouwwerk neemt toe.

Om de ambities van BMB en de Weerbare en Veerkrachtige Samenleving blijvend te realiseren, is tijdelijke versterking van opbouwwerk nodig. We stellen u voor de kosten van € 93.000,- te dekken uit de reserve Transitie.

Op basis van deze uitgangspunten resteert in 2026 binnen het mandaat een beschikbare ruimte van € 479.921,- van het totaal van € 750.000,-

Risico's

-

Kosten en dekking

Het saldo van de eerste tussentijdse rapportage 2026 is € 175.396,- voordelig. Dit voordeel voegen we toe aan de reserve nog nader te bestemmen. Het structurele nadeel van € 230.167,- verwerken we in de begroting 2027.

Op 16 april 2026 informeerden wij u over het financieel perspectief 2027-2030:

x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Geprognosticeerd begrotingsresultaat per jaar-schijf	-390	-238	-701	-1.187
Structureel saldo eerste tussentijdse rapportage 2026	230	230	230	230
Saldo na verwerking eerste tussentijdse rapportage	-160	-8	-471	-957
	Over-schot	Over-schot	Over-schot	Over-schot

In bovenstaande financiële doorkijk is nog geen rekening gehouden met de uitkomsten van de Meicirculaire 2026, die we eind mei ontvangen. Over de uitkomsten van de meicirculaire informeren wij de gemeenteraad door middel van een notitie ter informatie.

Vervolg

De structurele consequenties uit deze rapportage verwerken we in het meerjarenperspectief 2027-2030.

Evaluatie

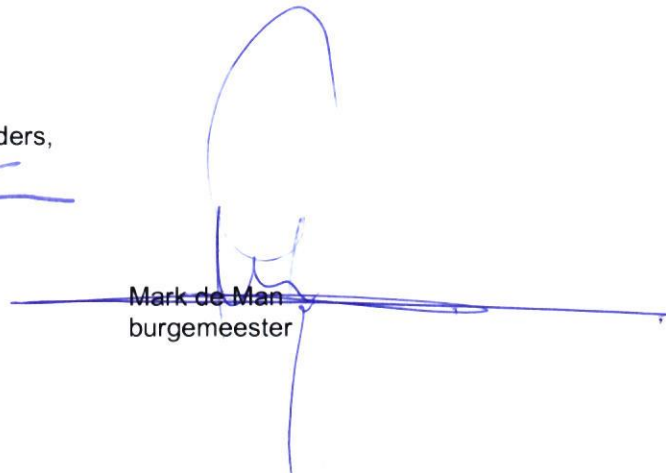
Bijlage(n):

- Eerste tussentijdse rapportage 2026

Burgemeester en wethouders,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Martin van Vliet', with a small '10' written above it.

Martin van Vliet
Secretararis

A large, stylized handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Mark de Man', with a horizontal line drawn through it.

Mark de Man
burgemeester